

TORONYIRÁNY

XVII. 38.

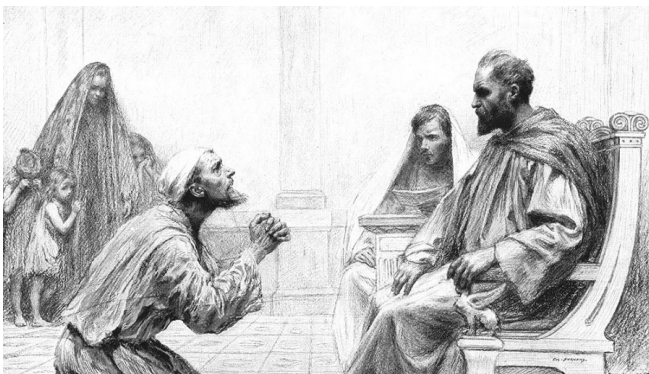
2023. szeptember 17.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESETŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Évközi 24. vasárnap

Szeptember 21. Szent Máté apostol evangélista

Péter kérdésére: „Hányszor kell megbocsátanunk az ellenünk vétő testvéreinknek?” Jézus válasza világos: erre nincs „törvény”, illetve csak egyetlenegy van: a szeretet törvénye, amely viszont nem ismer határokat, sem megszorításokat. A megbocsátás és az irgalom nem az igazságosság kérdése, hanem a jóság és a szereteté.

Ennek a krisztusi tanításnak és magatartásnak az alapja az a tény, hogy mindnyájan Isten végtelen szeretetének és irgalmának határtalan erejéből élünk. Mindnyájan Isten megajándékozottjai vagyunk, olyanok, akiknek elengedte tartozását. Isten adósai voltunk mindnyájan, de ő elengedte tartozásunkat Krisztus által, aki - Szent Pál szavai szerint – adóslevelünket saját testében fölszegezte a fára. Sőt, Isten nem egyszerűen „csak” elengedte tartozásunkat, hanem saját életével „fizette meg” életünket.

A megbocsátás és irgalom nem a keresztyének gyöngesége és féltékenysége, hanem Istenben való hitünk és reményünk logikus következménye, - a szeretet erejének legszebb megnyilatkozása. Otthon a családi körben, a munkahelyen, a templomban és az utcán. Vegyük komolyan a szentmisén elhangzó felszólítást: „Engesztelődjete ki szívből egymással!”.

Csanád Béla

A szentmise olvasmányai

- 1. Sir 27,30-28,7** A düh és a harag egyaránt utálatos, csak az ragaszkodik hozzá, aki bűnös.
- 2. Róm 14,7-9** Krisztus azért halt meg és azért támadt fel, hogy mind a holtaknak, mind az élőknek Ura legyen.
- 3. Mt 18,21-35** Ha szívből nem bocsátunk meg minden ellenünk vétőnek, nem várhatunk bocsánatot magunk sem Istentől.

A megbocsátás és a szívtelen szolgáról szóló példabeszéd

A hetes szám hagyományosan a teljességet, tökéletességet fejezte ki. Péter kérdése tehát így hangzik: Van-e olyan mértéke a vétkeknek, amelyen túl már nem vagyunk kötelesek megbocsátani embertársunknak? Más szóval: Van-e határa a megbocsátásnak?

Jézus válasza szintén a számszimbolika alapján áll: Mindig meg kell bocsátani. Más szóval: A bocsánatnak nincs határa, nincs annyi vétek, amit már nem kellene megbocsátani. Jézus ugyanis a hetet megsokszorozza tízzel, s ennek értelme: végtelen. A véges szám nem fejezheti ki a bocsánatot, mert a megbocsátásnak nincs határa. A mondás mögött felismerhető az utalás Lámech bosszúdálára: „Ha Káint hétszer bosszulják meg, Lámechet hetvenhétszer.” Lámech arról beszél, hogy vérbosszúja korlátlan. Jézus megfordítja Lámech szavait: a megbocsátás korlátlan! Természetesen Jézus felhívásának csak úgy van értelem, ha tudjuk, hogy Isten maga is így gyakorolja velünk szemben irgalmasságát. Ezt fejt ki a következő, a szívtelen szolgáról szóló példabeszéd, mely Máté sajátja. Az előző szakaszhoz a megbocsátás témája kapcsolja. Jóllehet ott a megbocsátás korlátairól érdeklődik Péter, itt pedig Jézus a megbocsátás kötelességéről beszél. Új vonás: az isteni megbocsátás is attól függ, hogy az emberek megbocsátanak-e egymásnak. S ebben hasonlít a Miatyánk ötödik kérdéséhez (6,12-15).

A bevezetés jellemző a példabeszédekre: a mennyek országa nem a királyhoz, hanem inkább a királysághoz hasonlít, ahol számadást tartanak. A „mennyek országa” itt ismét az egyházi közösséget jelzi. A király keleti kényúr, szolgálói pedig mai értelemben vett miniszterek. A szövegben szó szerint „királyember” áll, ami talán arra utal, hogy földi királyról van szó. Ugyanis Istent is királyként emlegették. Később a példabeszédben már csak az úr és a szolga ellentétével találkozunk. A király jelzői mind találóak Istenre és Jézusra: úr, türelmes, könyörületes, igazságos.

Az egyik miniszter sikkasztott. Az összeg óriási, ami ismét a példabeszédre jellemző.

A talentum (görögül tálanton = mérleg, lemért súly) arany vagy ezüst korong volt, amelynek szabványos súlya változott a történelem folyamán, sőt vidékenként is. Jézus korában Júdeában is az attikai talentum volt használatban, amely 6000 drachmának felelt meg, és súlya kb. 26,2 kg volt. Mesebeli összegről van szó, amihez napjainkban csak az államadósságot lehetne hasonlítani. Ilyen összeget magánember sohasem tudott volna megtéríteni. A király el akarja adni a minisztert rabszolgának családjával együtt, de az elsikkasztott összeget így sem tudta volna visszaszerezni. A király azonban nagylelkű, s többet ad, mint amennyit a szolga kér: elengedi egész adósságát. A szolga ugyanis kétségbeesetten lehetlent ígér: Mindent megfizet! Így még inkább kitűnik az ellentét a nagylelkű király és a szívtelen szolga között.

A szolgatárs adóssága már mindennapi: száz dénár száz napszámnak felel meg (vö. 20,2). A dénár (görög dénaron) tízest jelent, mert eredetileg tíz ász volt az értéke. A legelterjedtebb római pénzegység volt és Krisztus korában kb. 1/25 aranyat tett ki, s egyenértékű volt a drachmával (vö. 14,24). A két adósság között tehát az arány egy a hatszázezerhez! Valóban keleti példabeszédről van szó. A király átadja a szívtelen szolgát a kínzóknak. A görögben „kínzó” áll, de a fordításban szereplő „poroszló” jelentése is hasonló: végrehajtó, hóhér, hajdú stb. A szolgát gonosznak nevezi, ez pedig a sátán jelzője (6,13). A bocsánat megtagadása sátáni rosszaság, főleg akkor, ha az illetőnek előzően megbocsátottak. A 33. vers „kellert” igéjét így is lehet fordítani: Nem lettél volna köteles te is megkönyörülni? A szívtelen szolga büntetése a kárhozat. Kínja sohasem szűnik meg, mert kínja sem törlesztheti le óriási adósságát.

A példabeszéd mondanivalóját a 35. vers foglalja össze. A részleteket nem szabad allegorizálni, mintha a király magatartása mindenben megfelelné Isten intézkedéseinek. A példabeszéd lényege ugyanis a csattanó, ez pedig a két adósság nagysága között fennálló ellentétre épít. A lényeg az, hogy Isten megbántása hozzá sem mérhető az emberek megbántásához. De Isten nagylelkű és mindig kész mindent megbocsátani, ha kérjük, illetőleg, ha mi is készek vagyunk egymásnak megbocsátani. Aki nem tud lemondani apró követeléseiről, az hogyan remélheti, hogy Isten lemond a vele szemben támasztott követeléséről?

Isten irgalma elsősorban a megváltásban mutatkozott meg. Jézus Krisztus elégtételét elfogadta a világ bűneiért. Azért hangoztatja az apostol is, hogy „bocsássatok meg egymásnak, ahogy Isten is megbocsátott nektek” (Ef 4,32). Aki nem így tesz, az kizárja magát Isten irgalmából, s eléri a „harag”, vagyis az ítélet. Az isteni irgalom megtapasztalása kell, hogy átalakítson bennünket. Erre utal a 35. versben a „szívből” kifejezés. Ebben a versben különben szerepelnek Máté kedvenc kifejezései: a mennyei Atya, a testvér. Azért vagyunk testvérek, mert van mennyei Atyánk. A megbocsátás kötelessége is ebből ered.

Jakubinyi György

Valaki mondja meg, milyen az élet! (18.)

III. RÉSZ

Senki sem lehet sziget

Másokkal élni, másokért élni

14. Minél több, annál jobb!

1. Olyannak mutasd magad a barátaid előtt, amilyen vagy! Ha te vagy az első, aki elfogadod önmagadat, máris szép vagy.
2. Még a legrosszabb embernek is van valamilyen jó tulajdonsága, próbáld megtalálni!
3. Ne versengj barátaiddal, inkább egyesítsétek erőteket!
4. Ha a barátod nem keres téged, keresd te őt! Ne hagyj, hogy benője a gaz a kettőtök közötti ösvényt!
5. A megbocsátás a legnagyobb erőpróba. Bocsáss meg és fogadd el a megbocsátást teljes szívedből!
6. Ne szégyelld barátaid előtt kitárni a lelked, sími vagy éppen nevetni!
7. Barátodnak neve van. Ne felejtsd el!
8. Ha beismered, hogy hibáztál, nagygyá válsz.
9. Ne akard ráerőszakolni barátaidra az akaratodat!
10. A túl jó memória a barátság ellensége. Lehetőleg ne felejtsd el a kötelességeidet, de sokkal fontosabb, hogy a téged ért sérelmeket elfelejtsd!

Szent Savio Domonkos, mindenki barátja

Savio Domonkos 1842. április 2-án született Riva di Chieriben, Torino mellett, fiatal munkás-házaspár gyermekeként. Hét évesen, elsődolgozásakor így tervezte el életét: „Nagyon gyakran fogok gyönni, és mindig áldozni fogok, ha a gyóntatóm engedi. Minden ünnepnapot meg akarok szentelni. Barátaim Jézus és Mária lesznek. Inkább meghalok, semhogy büntetést kövessék el.”

Nagy kedvel tanult az iskolában. Életének nagy fordulópontja az volt, amikor 12 évesen találkozott Don Bosco-val, aki fölvette a torinói Oratóriumba. Még kisgyerek volt, amikor egyszer azt kérte Don Bosco-tól, hogy segítsen neki szentté válni. Szelíd, mindig derűs, szorgalmas tanuló volt. Ahol tudott, segített társainak: korrepetálta őket hittanból; meglátogatta, ha betegek voltak, s békét teremtett köztük, ha veszekedés tört ki. „A vidámságunkat mi magunk szenteljük meg. Csupán arra kell ügyelnünk, hogy feladatunkat jól végezzük és ne vétkezzünk, mert a bűn a legnagyobb ellenség, aki elrabolja tőlünk az isteni kegyelmet és a szív békéjét” – mondta.

1857-ben, 15 évesen halt meg. XI. Piusz így beszélt róla: „Kicsike, de annál nagyobb óriás lelkében”. Az Úr törvénye mindenkire érvényes, és a szentségből nincsenek kizárva a gyerekek!

Megfontolandó idézetek

1. „A hűséges barát erős támaszod, vagyont talál, aki ilyen baráttra szert tesz.” (Sir 6,14)
2. „Barátok nélkül ugyanis senkinek sem lehet kedves az élete, még ha minden egyéb jóban része van is.” (Arisztotelész)

3. „Az egyetlen módja annak, hogy szerezz egy barátot, ha te magad is az vagy.” (Ralph Waldo Emerson)
4. „A barátság azt jelenti, hogy saját létünket a másikéba olvasszjuk. A barátság szenvedélyes segítségnyújtás, amely segít megélni a másik emberrel való kapcsolatot: segítségnyújtás a másik kiteljesedéséhez, boldogságához, hivatásához, célbaéréséhez.” (Luigi Giussani)
5. „Az a barát, aki teljesen ismer minket, mégis szeretni tud...” (Elbert Hubbard)
6. „Figyelmeztetni és hallgatni a figyelmeztetésre az igaz barátság tulajdonsága.” (Cicero)
7. „Ha van egy barátod, látogasd meg gyakran, mert az elhagyatott ösvényt benövik a bokrok.” (kínai mondás)
8. „A barátot jelenlétében tisztelni, távollétében dicsérni, szükségében segíteni kell.” (Cesare Cantù)
9. „Boldog, aki szereti Istent, és a barátját Istenben.” (Ismeretlen szerző)
10. „Senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért.” (Jn 15,13)

Köszönet a barátokért

Uram, köszönöm a barátaimat,
akik életre keltették az érdeklődésemet,
gazdagabbá tették a gondolkodásomat,
szélesebb látókörűvé az ítélőképességemet.

Uram, köszönöm a barátaimat,
akik kivezettek érzelmeim zűrzavarából,
megismertették velem, mi az a barátság,
emberibbé tették a tekintetemet,
határozottabbá a cselekedeteimet.

Uram, köszönöm a barátaimat,
akik hajtottak, és átvezettek
a határozatlanságból a magabiztosságba.
Add, Uram, hogy a bennem életre keltett életért,
soha ne veszítsék el kegyelmed ízet!

(Petru Maior)

15. Együtt jobb!

Az ember társas és társasági lény. Ez így együtt a varázsszó, amely segít helyesen élni. Olyan vagy, mint egy nagy kirakójáték egyik darabja. Nem elég a többiek között elkeveredned: szükséged van valakire, aki melletted áll, és szükséged van egy csoportra, aki körülöttes áll. Vesd bele magad! Játssz kirakót a barátaiddal!

„A nekem adott kegyelem segítségével azt mondom mindegyikteknek: Senki ne becsülje magát a kelleténél többre, hanem józanul gondolkodjatok, mindenki az Istentől neki juttatott hit mértéke szerint! Mert ahogy egy testben több tagunk van, s minden tagnak más a szerepe, sokan egy test vagyunk Krisztusban, egyenként azonban tagjai vagyunk egymásnak, s a nekünk juttatott kegyelem szerint adományaink is különböznek: aki a prófétalást kapta, tegyen tanúságot a hit szerint, aki tisztséget kapott, tölts be tisztségét, aki tanító, tanítson, aki a buzdítás ajándékát kapta, buzdítson, aki jóteknonykodik, tegye egyszerűségben, aki előljáró, legyen gondos, aki irgalmasságot gyakorol, tegye örömezt!” (Róm 12,3-8)

(Folyt. köv.)

Luigi Guglielmoni – Fausto Negri

Vasárnapi jegyzet

Őszi tripcithon (2.)

Gondolatom közben visszazsál a Via Appia Antica és Nouva közti térségre, ahol az elegáns Quintilianus salád villája állt egykor. (Nem tudom, a germánok ellen csatázó Varius hadvezér ennek a famíliának korai tagja-e, akinek a császár sírva mondta a csata után: Add vissza légióimat.) A család villáját az átgondolt életű Marcus Aurelius császárutód fia, a meghibbant, erőszakos Commodus gyilkos akciókkal megszerezte, és végletes méretekre bővítette – meglehetősen ízléstelenül, triumfális göggel, „hozzá illően”. Ma ennek romhalmaz - emlékei láthatók!

Itthoni csöndes réten üldögélek, mellettem építőmesterek háromszögű kőszimbóluma. Gyönyörködöm az esőktől dús kis mező virágaiban, az egyszerű takarmánynövényekben: fehér virágos lóherében, apró, ám határozott aranysárga szarvaskepekben, vérlapukban, melyeknek levelei törzszakon állnak; napoznak a délutánban. Két fa között megkészt gyűrűstinóru barnállik, s ilyen a színe annak a padnak is, amelyen magányos, papos külsejű, ősz hajú férfi üldögél. Olvas, időnként fölneéz a könyvéből. Mintha Sándor bácsit, Sík Sándort látnám. Nem-messzi-ablakból Bihari-zene hangzik, a Gencsi csárdás, utána Liszt-történelmi arcképeiből a Vörösmarty Mihály, amely idézi Egressy Béni Szózat dallamát. Ez az őstehetség kétszáz éve született. Liszt nagyra becsülte, magyar nyelvű „tanuló asztalán” ott volt a Szózat szövege. A hatvanéves mester nem csupán a szavak, hanem a vers szellemi lánolatát is összekötötte, amit Szózat és Hymnus meditációja igazolt. Egressy dallamszövegét átültette Mosonyi Mihály Ünnepi zenéjébe, s fellobban Kodály Zoltán Zrínyi szózatában – 1955-ben.

Vörösmarty Isten-élménye magyar Isten-élmény – szól át a szomszéd padról az olvasó-magányos -, hozzátartozik a konkrétság, a realizmus, az emberi lélettartalom: azzal kell fölfelé törni, hogy küzdünk, és pedig itt a földön a legnemesbékért; a mennyet kell a földön is keresni. Abszolútumvágya ez a költőnek, amelynek vonásait – tán anélkül, hogy tudná – átvizsi az emberre, az emberiségre, nemzetre...

Föltápázkodom a fűből, hogy a hozzám szóló mellé telepedjek, de csak a padot lelem, s az őszi rozsduló lombot látom, amint a virágzásra borul.

† Tóth Sándor

hírek ..... információk

A Szeged-Csanádi Egyházmegye 16. alkalommal rendezi a Szent Gellért Fesztivált, az egyházmegye első püspöke, a vértanú Szent Gellért ünnepéhez kapcsolódóan. A szeptember 23-tól október 2-ig tartó hangversenysorozaton neves külföldi és magyar művészek lépnek fel. A koncertek ingyenesen tekinthetők meg. Az első két nap programja:

Szeptember 23., szombat 20.00 óra – Székesegyház

I. Zenekari koncert – Ifjú tehetségek pódiuma

Közreműködnek: a Szent Gellért Akadémia Zenekarának fúvósai, az Anima Musicae Kamarazenekar és Balázs-Piri Soma (zongora)

Vezényel: Yoon Kuk Lee

L. v. Beethoven: Coriolan nyitány (c-moll) Op. 62

W. A. Mozart: D-moll zongoraverseny, KV 466

L. v. Beethoven: 7. szimfónia (A-dúr) Op. 92

Szeptember 24., vasárnap 20.00 óra – Székesegyház

„Minden Vivaldi” program - Szent Gellért bakonybéli remetességbe vonulásának 1000. évfordulójára emlékezve

Közreműködnek: a Szent Gellért Akadémia Zenekarának barokk szólistái

Szóló előadók:

Hegyi Barnabás (kontratenor), Gyüdi Eszter (szoprán), Haramza Klára (mezzoszoprán) és Lanczkor-Kocsis Krisztina (barokk fuvola)

Koncertmester: Tóth Mónika

Músorton különböző versenyművek és áriák

A fesztivál további programja a szentgellertfesztival.hu világhálós oldalon olvasható.

Új helyszínen, a felsővárosi Szent Miklós templom udvarán várja a közösség tagjait a tanév első face2Face szentségimádásán az Ifjúságpasztorációs Iroda. A szeptember 21-én, csütörtökön 19:30 órakor kezdődő gyertyafényes imaest tanúságtevője a bordányi származású Fábián Edit Mirjam nővér, aki Manilában teljesít missziós szolgálatot.

A tarjánvárosi Szent Gellért Plébánia (Tátra tér 5.) közössége templombúcsúját szeptember 24-én, jövő vasárnap a 10.00 órakor kezdődő szentmisében ünnepli, melynek szónoka és főcelebránsa Seffer Attila kiskunhalasi plébános lesz. Az ünnepi szentmisén a zenei szolgálatot a templom kórusa adja, karvezető Simon Bálint.

Szeptember 24-én, az egyházmegye első püspökének, a vértanú Szent Gellértnek ünnepén a Székesegyházban 10.00 órakor kezdődő ünnepi szentmisét Kiss-Rigó László püspök celebrálja, melyre az egész egyházmegyéből várják a közösség tagjait.

A Szegedi Katolikus Egyetemi Lelkésztség által szervezett, vasárnap este 8 órakor kezdődő szentmisék a nyári szünet után, szeptember 17-én, a mai nappal indulnak újra a Székesegyházban.

Rendhagyó tanévnyitóval indítja a CsaládEgyetem 10. szemeszterét a Pasztorális Helynökség CsaládKözPontja. A szeptember 24-én, jövő vasárnap a Katolikus Házban rendezendő Családi kultúr-udvar számos közös élményt kínál a résztvevőknek. A program:

15.00 óra: CsaládEgyetem10 – A 10. tanév ünnepi megnyitója

15.15 óra: A szerelmes strucc – Danny Bain és Ágoston Béla interaktív mesekoncertje különleges hangszerek és kultúrák körül kicsiknek és nagyoknak

16.30 óra: „Jelenetet rendezünk” - Improvizációs családi jelenetek és beszélgetés a színpadon. Közreműködik: Szásziné Fehérvári Anikó családterapeuta, pszichodráma-vezető és a Szegedi Egyetemi Színpad színészei

18.00 óra: Családi szentmise a Dómban

A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Jelentkezni a csaladegyetem.hu honlapon lehet.

A nyári szünetet követően újra megnyitotta kapuját az ÁGOTA Játsszóház és Ifi Klub. A város bármely részéből érkező 12-18 éves fiatalokat és testvéreiket ingyenes programokkal: asztalifocival, léghokival, darts-cal és társasjátékokkal várják a Csongor tér 10. szám alatt található központban. A hét öt napján (hétfő és szerda kivételével) 14 és 19 óra között kínálnak kikapcsolódási lehetőséget a fiataloknak, akiket az ÁGOTA Alapítvány önkéntesei a tanulásban is segítenek.

Befejeződött a Szent Antal Katolikus Általános Iskola és Óvoda tiszaszigeti székhelyének fejlesztése. A korszerűsítési munkák a Széchenyi 2020 program keretében, mintegy 494 millió forint, vissza nem térítendő, uniós támogatásból valósultak meg. A nyertes pályázatnak köszönhetően szeptembertől új tornateremben sportolhatnak a gyerekek, akik a megújult és kibővült a sportudvart is birtokukba vették.

Egyházi és állami fenntartóktól érkező, mintegy 200 gyermekvédelmi gondoskodásban élő fiatal vett részt szeptember első hétfőjén az ÁGOTA Alapítvány és a Szeged-Csanádi Egyházmegye Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltatója által rendezett I. ÁGOTA Labdarúgó Tornán Tass-Alsószenttamáson. A gyermekek a mérkőzések során megérezhették a sport nagy erejét: hogyan érdemes csapatként együtt küzdeni egy közös célért. Az ifjúsági kategóriában a tornát, és ezzel az ÁGOTA Vándor kupát a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Fekete Párducok nyerték, a serdülőknél a Mátészalka csapata diadalmaskodott.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Karsai Örs,
Szeberényi Klára, † Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.